

**TÜRKMENISTANYŇ PREZIDENTI SERDAR BERDIMUHAMEDOW:
- HÄZIRKI DÖWÜRDE ALNYP BARYLYAN İŞLER YURDUMYZYŇ
DURMUŞ-YKDYSADY TAÝDAN ÖSDÜRILMEGINDE, HALKIMYZYŇ BAGTYÝAR
DURMUŞNYŇ BERKIDILMEGINDE ÄHMIÝETLIDIR.**

ZAMAN

INTERNATIONAL MEDIA
TÜRKMENISTAN

23-nji dekabr, 2022. Belgisi 51/1513

ARKADAG ŞÄHERI — YURDUMYZYŇ ILKINI «AKYLLY» ŞÄHERİ

23-nji dekabrdä hormatly Prezidentim Serdar Berdimuhamedow Ministrler Kabinetiniň giňisleýin göçme mejlisini geçirdi. Onuň dowamynda Ahal welaýatyň taze, döwrebap edara ediş merkezinde gurulýan desgalaryň taslamalaryna garaldy. Gün tertibi Ahal welaýatyň taze merkezinin gurulygy bilen bagy ozal berlen tabşırıklaryny ýerine ýetirilişini barsy baradaky meseleler girizildi, aýry-aýry yolbaşylyaryň hasabatlary diňlenildi. Şeýle hem bu taslamany durmuşa geçirimek boýunça önde duran wezipeler ara alnyp maslahatlaşyldy.

Döwlet Baştutanymyz, ilki bilen, Ahal welaýatyň taze, döwrebap edara ediş merkezinin çäklerinde alnyp barylýan işler, medeni-durmış we önmüçlik maksatly desgalaryny çyzgylary, şekil taslamalary bilen tanyşdy. Soňra hormatly Prezidentim Ministerler Kabinetiniň giňisleýin göçme mejlisini geçirilýän ýerine geldi. Döwlet Baştutanymyz ýgnananlara ýüzenip, şu mejlisde Gahryman Arkadagymyzıň şu ýylýn 3-nji dekabrynda Ahal welaýatyň taze merkezinde geçen iş maslahatında önde goýlan wezipelerini ýerine ýetiriliş bilen baglanysylyk degişli yolbaşçylaryň hasabatlarynyň diňlenilekjdigini aýtdy.

«ARKADAG» ADY DAKYLYP, ŞÄHER DEREJESİ BERILDİ

Hormatly Prezidentim gün tertibile girižilen meselelerde geçip, Milli Geňesiň Mejlisiniň Başlygы G.Mämmedowa söz berdi. Ol Milli Geňesiň Halk Maslahatynyň Başlygynyň taze şäheri, şeýle hem onuň merkezi binalaryny atlantyrmak boýunça önde goýyan wezipelerini ýerine ýetirmek we degişli kadalasdyrıjy hukuk namalary kabul etmek babatda amala aşyrylnı işleriň netijeleri barada maglumat berdi. Bellenilişi ýaly, welaýatyň ýasaýylaryny we yurdumyzıň rayatlyrynyň isleg-arzuwlaryny, jemgyjetçilik bireşikleriniň teklilerini göz öňünde tutup,

«Türkmenistanyň dolandyryş-çäk gurluşyny meselelerini çözmeğin tertibi hakynda» Türkmenistanyň Kanunuya laýyklykda, «Ahal welaýatyň taze, döwrebap edara ediş merkezine şäher derejesini bermek we oňa at dakmak hakynda» Türkmenistanyň Milli Geňesiň Mejlisiniň karay kabul edildi. Sunuuň bilen baglylykda, Mejlisiniň yolbaşçysy Ahal welaýatyň taze, döwrebap edara ediş merkezini «Ahal welaýatyň Arkadag şäheri» diňip atlantyrmak çözgüdine gelnendigi baradaky hoş habary aýtdy.

Karara laýyklykda, Ahal welaýatyň edara ediş merkezini Arkadag şäherine geçirimek, Ahal welaýatyň Gökdepe etrabyň 2370 gektar ýerini karayň goşundysyndaky czaga laýyklykda, Arkadag şäherinin dolandyryş-çägine geçirimek, Gökdepe etrabyň Kärizik geneşliginiň Aba Annaýewi obasyny Arkadag şäheriniň çagine goşulandygy sebäbi dolandyryş-çäk birlikleriniň hasabыndan cykarmak, Gökdepe etrabyň Kärizik geneşligini geçirymak, Türkmenistanyň Oba hojalyk we daşky gurşawy goramak ministrliginiň Ahal welaýatyň häkimligi bilen biletlikde Ahal welaýatyň

liýew Ahal welaýatynyň Arkadag şäherinde gurluşy tamamlanan desgalary we binalary seljermek we kabul etmek boyunça degişli tabşırıgyň ýerine ýetirilişi barada hasabat berdi. Habar berlişi ýaly, bu işleri talabalakyk derejede hem-de bellenilen tertibe, bildirilýän talaplara laýyklykda geçirimek üçin degişli pudagara topary döretmek teklip edilýär.

Hormatly Prezidentimiz hasabaty diňläp, Ahal welaýatynyň taze, döwrebap edara ediş merkezinde gurluşy tamamlanan desgalary we binalary seljermek we kabul etmek boyunça pudagara topary döretmek we onuň düzümini tassyklamak hakynda Buýruq gol mekdib. Soňra Mezze bankyň başlygы T.Mälíkow Arkadag şäheriniň desgalaryny gurluşy üçin bölnüp beriliýän döwlet maliye serişdeleriniň özlemlenilishili barada hasabat berdi. Bu ugurday işleriň Türkmenistanyň Prezidentiniň degişli Karayna laýyklykda amala aşyrylyandygы harbar berildi. Zerur bolan töleger öz wagtynda hem-de bellenilen tertipde geçirilýär.

Bilim ministri G.Atajewa Arkadag şäherinde gurulýan bilim edaralaryna sanly ulgamy ornasdyrmak, bu ugurday işlere professor-mugallymlary we talyp ýaşlary çekmek boyunça ýerine ýetirilen işler barada hasabat berdi. Häzirki wagtda her biri 720 orunlyk 4 sany umumybilmil berýän mektebin, 10 sany çagalar bagyň, Halkara atçylık akademiyasyň, Ahal welaýat mugallymçylık hem-de lükmançylık orta hünär okuw mektepleriniň 1 sany 7 galty, 28 öýli ýasaýyş jayýyn gurluşyk işleri tamamlayıp tapgyradı alnyp barylýar.

Gecirilýän işleriň çäklerinde bilim ulgamyň şanly çözgütleri, şol sanda «elektron makedep» ulgamyň, okuw maksatnamalaryna girilgen kitaplarň ählisini bir ýerde jemleyän sanly kitaphana ulgamyň, onlaýn ders bäsleşiklerini we garaşsyz synaglary geçirimeğe mümkünçilik berýän etmek üçin abraýly köpçülükleyin harbar berisideleri bilen degişli işler amala aşyrylyar. Yókary görgeçilik edarasynyň başlygы D.Täş-

AHAL WELAÝATYNYŇ TAZE, DÖWREBAP EDARA EDİS MERKEZİNDE SEÝILGÄHİŃ ŞEKIL TASLAMASY

Howa zyýanly gazlary goýbermez

2027-nji ýula čenli Yewropa Bileşiginiň çağında taze awtobuslar tebигаты we adama zyýanly gazlary atmosfera goýbermelı däldir. ■ 4

Meşhur süjjülik tortlary

İslendik başramçulugyň dabaryny we iň esasy su hem doqlan günleri iň eý görülýän tagamy süjjülik tortlarydy. ■ 5

«Uly kitabyň» ýeňijileri yglan edildi

Golajda Russiýanyň esasy kitap baýragynyň netijeleri yglan edildi. Bu ýerde aqzalan kitaplar 2022-nji ýulyň iň gowy kitaplarynyň sanawyna girdi. ■ 6

Çempionatyn úyldyzu Lionel Messi

Çempionatyn iň ökde oýunçusuna beriliýän «Altyn top» baýragyna Lionel Messi laýyk görüldi. Ol mundan öñ 2014-nji ýylida-da «Altyn top» atyp, bu hormata 2 gezek laýyk görülen ikinjinî futbolçu boldy. ■ 7

ILAT YAZUWY – RÖWSEN GELJEGE TARAP

Türkmenistanyň ilitatyň we ýasaýyş jaý gorunyň uçdantutma ýazaýwyrnyň bası maksady ilitatyň demografik düzümü hem-de yurdumyzıň rayatlyrynyň durmuş-ykdysady ýagdaýy barada anyk maglumatlary ýygnamakdan ybarat bolup durýar. Munuň özi döwletimizin geljekki ösüleri üçin ýgybarly binýady döretmäge, şeýle-de adam ösüşine göründirilen mayaç geyimlaryň esasy ugurlaryny kesgitlemäge mümkinçilik berer. Şunda saglygy gorayış, bilim edaralarynyň ähli amatlygly özünde jemleyän ýasaýyş jaýlarynyň, ýol infrastrukturasynyň gurluşygy, taze iş orunlarynyň döredilmege esasy wezipeleriň hatarynda durýar. ■ 3

DURNUKLY YKDYSADY ÖSÜŞ – ÜSTÜNLİKLERİŇ ROWAÇLYGY

Ýurdumyzıň ähli künjeklerinde top-lumlalýyn özgertmeler maksatnamalary üstünlükli amala aşyrylyar. Häzirki zaman düzümleri kemalä gelyär. Dürli maksatly taze binalardyr desgalar ulanmagda beriliýär. Iri möçberli sebit we milli maya goýum taslamalaryny üstünlükli durmuşça geçirilmege buýsandyryjy ýagdaýdryr. Munuň özi yolbaşyjetin durnukly ösyändigini tassyklay.

Hormatly Prezidentimiz 16-nji dekabrdä geçirilen giňisleýin Hökümét mejlisinde ona gaňasylaryyla ýüzenip, şu ýylýn 11 aýynyn jemeleri boýunça yurdumyzda kanagatlanar-

ly netijeleriň gazanylandygyny, yhlasly we netijeli işlemegi dowam edip, mun- dan beylák-de milli ykdysadyetimizi depginli ösdürmelidigmizi belledi. Mu-nun özi önde durýan esasy wezipäni ýerine ýetirmek, ýagny 2022-nji ýylý üstünlikli jemlekmek babatda-da örön möhümürdir. Döwlet Baştutanymyzıň nygtayşy ýaly, «Halkyn Arkadag zamanasyň» ýylý daşary syasat babatda hem netijeli we bay many-mazmuzny boldy. Yurdumyzıň halkara dereje gazanan uly üstünlükleri munuň aýdyn subutnamasydyr. ■ 3

ULAG-LOGISTIKA ULGAMY HEMİŞE ÜNS MERKEZİNDE

oýaýly peýdalanyp, öz geografiik ýagdaýy agzybir halkimyzıň eşşeti durmuşyň bäh-bitlerine görükürmegi maksat edinýär.

Türkmenistan Merkezi Azıya sebiti, şeýle hem tutus dünýe üçin dijeseň möhüm bolan ulag-logistika düzümine degişli taşryhy taslamalary amala aşyryar. Soňra ýyllarda daşarky bazarlara ugradylýan yükleriň möçberiniň hem-de görünürlükleriniň artýşyndyry buýsanç bilen nygtamak gerek. Bu, elbetde, Türkmenistanyň barha senagatlaşyandırgyny görkezýär. ■ 3

Ilat ýazuwy - röwşen geljege tarap

Başlangıjy 1-nji sahypada.

Ilat ýazuwy, ilkinjına dañan, statistik ýazgylary ýörtemek, görzlek arkaly maglumat çeşmelerini emele getirmek üçin zerur maglumatları almak bilen bağlanışlı döwlet wezipesi üçin möhürün bolup durýär. Munuň şeyledigini onuň «Ilat ýazuwy» 2022: Jebistlik, Bagtyýarlyk, Röwşen geljek» şygary astynda geçirilýändigi hem subut edján bolsa gerek.

Maglumat teknologiyalarynyň ýokuk derejeye garamazdan, halkyň göründen-göni gatnaşyndygy üçin ilat ýazuwy jemgyjetiň möhürün aşratylyklary, hususan-da, iş üpjüñçligi we zähmet bazary baradaky resmi statistikanыň esasy hem-de aýrızımlaç besmeden bolmaǵynda galjár. Ilat ýazuwyň döwlet üçin ahmisiyeti onuň durmus şerterini netijeli dolandyrmak we gözeglik etmek babatda möhürün maglumataryň ýugnamagy bilen çäklenmeýär. Ilat ýazuwy durmus-ýkdysadyleri, iş sanawlärgy we Hökümetiň ularınan beyleki maglumataryny ýugnamak mehanizmini sazlamak hem-de baha bermek üçin-de esasy gurdyr.

Birleşen Milletler Garamasýy ilat ýazuwyny on ýylde azynadan bir gezek geçirimegi maslahat berjär. Munuň özi jemgyjetiň düzümünde bolup geçirýän ýütgesmeler barada maglumatlary almak üçin zerurdryr.

Babagal alan bu çäre ýörite okuwlary geçen hasaplaryjylar tarapyndan sowal-jogap geçirimek hem-de elektron ýazuwy resminamalaryny dödurmak arkaly amala aşrylgalar. Şeýlelikde, sanly tehnologiyalar has anyk maglumatlaryn almaga mümkinçilik berer, şeýle hem ilat ýazuwyň deslapky hem-de gutarnyklı netijelerini metbugatda öz wagtynda we doly çap etmäge ýardam berer.

Raýatlaryň ilat ýazuwynda gatnaşmaklary megleitinklik ýörelgesine esaslanýar, emma şonuň bilen birlikde ýurdumuznyň her bir ýasağıjusyu bu çärańiň jemgyjetiň ahmisiyetine anyk düsünmelidir, raýat jogapkärçiliğini duýumyldyr.

İlatyň hem-de ilat ýazuwyndy geçirýänlerin gatnaşklary oylanışlı döwlet derejeli çözgürleri kabul etmek, Berkarar döwletiň taze eýýamynyň Galakyntsy döwründe ýkdysadyjetiň we durmus ulgamynyň ahli pudaklary üçin uzak möhlettejin taslamalarды maksatnamalary İslân taýýarlar mak üçin zerur bolan has doly, tygtybarly maglumatlar binjadyndy döretmek maksadı bilen, özara ynam, hyzmatdaşlyk esasynda guralýar.

İlatyň we ýasağıjus jaý gorunyň üçdantutuma ýazuwyň dowamynda sanaújıllar öýtelle barýp, dört sany elektron ýazuwy kagyzlarında kesgitli goýlan sowallaryň esasynda ýasağıjylardan maglumatlaryň ýugnarlar. Öýtelle aylan-yanan sanaújıllar ýahsygetlerini tassyklajan ýörite şahdatnamalary bardyr.

Sowallamalary jogapları doldurylanda, ýasağıjıllar ýahsygetlerini tassyklajan we olaryň ýasağıjus jaýy baradaky resminamalary turap edileýär. Öý eüses maşgalşyň ahli azählary üçin jogap berip biler. Alnan maglumatlaryň ýasağıjusyň ýüpüñ edilýär we olar atsys gönüreşde ulanyar. Birinji sowallamada ýasağıjus jaýyň görnüşi, gurları döwri, diwarlarynyň materialy, ücgej we öýeriň sany baradaky maglumatlar ýazylýar. İkinji sowallamada ýasağıjus jaýyna eýegiliň görnüşi, otalgaryň sany we görnüşleri, meýdany, jemgat højalyq hyzmatlary we internet üpjüñçligi baradaky sowallara jogapla berilýär.

Üçinji sowallamada ýasağıjus jaýynda ýasağıjıllar sany, olaryň öý højalyqnyň baş tutanuya bolan garyndashyk gatnaşygy barada maglumatlar bellenitýär. Dördüncü sowallamada adamlaryň milleti, ýasy, doglan ýeri, jünsi, dili, raýatlyg, maşgala ýagduý, bilim derejesi, iş bilen meşgullyg, girdjerilerinin çeşmeleri baradaky sowallara jogap bermek möhümdir.

Halkyň Arkadagly zamanasy ýyländyngäne geçirilýär ilat ýazuwy Türkmenistanyň daşary ýurtlardaky diplomatik wekilhanalarynda, konsullik edaralarynda hem geçiriler. Daşary ýurtlarda İş-lejän raýatlaromyzyň we olaryň maşgala azałaryny, ilat ýazuwyň geçirilýär wagtynda iş sapary ýa-da gulluk borçlaryny jerine getirmek bilen baglylykda bir ýyländ wе ondan köp wagtylk ýurdulň çäklerinden daşarda bolan Türkmenistanyň raýatlaromyzyň, ýurdumuznyň çägide bar bolan bosqunlary, ýöriteşleridirler edaralarda ýasağıjau raýatlar, ýasağıjus jaý gorunyň ýazuwyndy geçirmek arkaly döwletimiziň çägindäki ýasağıjau ilatýn we döwletimiziň raýatlaromyzyň ahli topalar barada doly statistiki maglumatlar almak amala aşryrlar.

Aýgül BERDILIYEWA,
Magtymguly adyndaky Türkmen döwlet uniwersitetiniň iňlis diliniň fonetikasy we leksikologiyasy kafedrasynyň mugallymy.

DURNUKLÝ YKDYSADY ÖSÜŞ - ÜSTÜNLIKLERİŇ ROWAÇLYGY

Başlangıjy 1-nji sahypada.

Yanwar-noýabr aýlarynyň görkezijileri boýunça jemi içerkى önumiň ösüş depgininiň 6,2 görterim derejesinde durunkul saklanılmagy, geçen ýülyň degişli döwri bilen deňesdirilendire, önumleri öndürmegiň möcheriniň 11, daşarya sôwda dolanuşygyň 35,7 görterim, malîleşdirmeğin ähli çeşmeleriniň hasabına özleşdirilen düüpli maya goýumlarň möcheriniň bolsa 141 görterim artmagy gwandyryjydyr. Şeýle-de şu ýulyň on bir aýynda eksport niýeteneriň önumleri artdyrmak boýunça çärelerini amala aşrylmagy netijesinde, dörlü görnüşü önumleriň eksport edilen möcheri, geçen ýülyň degişli döwri bilen deňesdirilendire, 50 görterime golay artdy. Bu görkezijiler geljekki ösüşlerimize binjat bolup hyzmat eder hem-de halkyňläze zähmet üstünlüklerine ruhlandyr.

Önde durún möhürün wezipelerini üstünlükli ýerine geçirilmegi döwlet Baştutanomyzyň ýuly gowy netijeler bilen tamamlamak, depginiň gowşatmadan, ýkdysadyjetiň ahli pudaklarynda onýň deňesdirme reýimlerinde 6,5 görterime čenli derejede emele gelmegine garaşylýar.

Şeýle hemde ýurdumuz 2023-nji ýyl üçin Döwlet býujujetiniň kabul edilmegi ýkdysady üstünlüklerimerine taze badalga berer. Mâlini bolşy ýaly, «Türkmenistanyň 2023-nji ýyl üçin Döwlet býujujetiň hakyndaya» Kanunuň taslaması taýýarlana, esasy maliye resminamasynyň mazmuny boýunça degişli ministrlarlığı we pudaklaryň dolandyryş edaralarynyň wekilleriniň gatnaşma-geňsizde-seljeme işleri täzeden geçirilipli, Milli Geňeşyň Halk Maslahatynyň teklipleri hem-de bellikleri göz öñünde tutuldy we degisitipde tassyklandy. Maýa goýumlarň umumy möcheribinden 66,5 görterimi öñürmek hem-de 33,5 görterimi durmus-medeni maksatly binalarý we desgalarýn gurlsruşuklarynda özleşdirilir.

Kerkawgeldi BAGABEKOW,
S.A.Nyýazow adyndaky Türkmen oba hojalyk universitetiniň uly mugallymy.

Kiçi we orta telekeçiliği munden beylak-de höwestendirmek, jemi içerkii önumiň möcherindäki döwletere dahlyşz bölegiň paýunu 2023-nji ýylde 71,3 görterime yetirmek maksat edinilýär.

Dünyäde dowam edján çulşyrymlı ykdysady

WATAN WASPY

ULAG-LOGISTIKA ULGAMY HEMİŞE ÜNS MERKEZİNDE

Başlangıjy 1-nji sahypada.

Şeýle hemde daşary ýurtlarda getirilýän harylaryň ornumy tutýan önumleriň aglabasyňň özümzide öndürilýändigi, olaryň onlarça görnüşiniň goňşy hem-de dünjä döwleterlerini alyulyarla ugradylýändygy bolsa türkmen tekeçeleriniň hem-de işewürleriň bu babaşda-

ky tagallalarynyň uludygynidan habar berjär.

Häziwk wagtda Astrahan sebitidäki kenarýaka erkin ýkdysady zolagynda Türkmenistanyň lo-

gistika merkezinin öredirlmegi igrunda degişli iş-

ler alnyp barlyk. Yurdumuzda ulag ulgamyňň maddý-enjamalýý binadınyň döwrebaşla-

dyrlygynagyna yzygideri üns berilýär. Ulagaryň ähli görnüşleriniň ösdürilmegi milli maksatnamalarý üstünlükli durmuşça geçirilmeginiň hem gire-

widir. «Türkmenistanyň Prezidentiniň ýurdumuz-za 2019 - 2025-nji ýyllarda durmus-ýkdysady

taýdan ösdürilmegi Milli maksatnamasynda» ulag ulgamyňň ösuniniň üpijün etmek bilen bagla-

nyşlyk wezipeleriň toplumy kesegilten. Olaryň hatarynda: ýolagçylary gatnatmaqy we ýükleriniň daşamagy möcheriniň artdymak we hilini gowulandymak, ulag hyzmatlarynyň eksportyň artdymak, esasen, ýurdun yükleri üstaşyr geçirimek mümkinçiligiň durmuşça geçirimek, ulag ulgamynda halkara ykdysady we söwda hyz-

matdaşlygynyň hı tajdan taze derejä çykarmaga niýetlenen iři halkara hem-de sebitileyň taslamalar babytında, iki bilen, çykyş etmek hem-de olary durmuşça geçirimek bolup durýär.

Türkmenistan dünjä bileyteşiginiň doly hu-

kukly aqzasy bolup, ulag babytda bârnâce

halkara konvensiyonalara we yelasqlıklara gat-

naşyap, möhürün resminamalaryň umumy yka-

r edilen kadalaryndan gelip çykýan halkara

borçnamalaryna gysyrynyň eýerjär.

Yurdumuz BMG-niň ýöritelesdirilen düzümleri,

Orazmyrat REJEPOW,

Türkmenistanyň Inžener-tehniki we ulag komunikasiýalary institutyň mugallymy.

HİMİYA PUDÄGNYŇ BERK BINÝADY

J Türkmenistan döwletimiz ören köp mukdarada-ky uglegewodor seridelerine we beýleki ýerasty baýlyklaryna, ıstaşır geçirimek babytada ulag mümkinçiliklerine eýedigj aýdýň hakykatdy. Geljeli rowalya we ağırt uly mümkinçiliklere eje bolan se- naqat pudaklarynyň biri de himiýa senagatydyr.

Ata Watanyzyň tebigez gazyň ağırt uly guruna eje bolmaǵy gaz himiýasyny ösdürmekde giň mümkinçilikleri öndürjär. Sebabi tebigez we ugurdaş gazyň düzümündäki maddätlary gaýtadan işlemek arkaly gymmatlı önumleri öndürmekde häzirka zaman himiýa teknologiyalaryna üns barňar. Horamaty Prezidentimiziň öndögürkii döwli syýasatyň netijesinde ýurdumuz geljekde iři gazhi-miya toplumlaryň gurmakyga we gazy gaýtadan iştemeklige ünsi artdyry, ýnamyň adımlarıň aýdýjär.

Yurdumuzda himiýa pudagyny has-de ösdürmek maksady bilen «Türkmenistanda himiýa uly myny we tehnologiyalaryny toplulukyň ösdürmegi 2021-2025-nji ýyllar üçin Döwlet maksatnamasyň tassyklamak hakyndaky Karar kabul edildi.

Bu maksatnamalarýyla, ýakyn bâş ýylde himiýa uly myny eýelejän ornumy ýokarlandymak, ekologija taýdan arassa, enerjýa tygsylatýjy, daşary ýurtlarda getirilýän harylaryň ornumy tutýan, dünjä bazarlarynda bâşdeşlige ukylyp önumleriň öndürmekde häzirka zaman himiýa teknologiyalaryna daşary ýurtlarda getirilýän harylaryň arasynda döwleterleriniň öndürmekde häzirka zaman ugurdaşyň uly ýipjüň etmek ýalı asylly makatlaryna gatnatmaqy we gazy gaýtadan iştemeklige ünsi artdyry, ýnamyň adımlarıň aýdýjär.

Yurdumuzda himiýa pudagyny has-de ösdürmek maksady bilen «Türkmenistanda himiýa uly myny we tehnologiyalaryny toplulukyň ösdürmegi 2021-2025-nji ýyllar üçin Döwlet maksatnamasyň tassyklamak hakyndaky Karar kabul edildi.

Bu maksatnamalarýyla, ýakyn bâş ýylde himiýa uly myny eýelejän ornumy ýokarlandymak, ekologija taýdan arassa, enerjýa tygsylatýjy, daşary ýurtlarda getirilýän harylaryň ornumy tutýan, dünjä bazarlarynda bâşdeşlige ukylyp önumleriň öndürmekde häzirka zaman himiýa teknologiyalaryna daşary ýurtlarda getirilýän harylaryň arasynda döwleterleriniň öndürmekde häzirka zaman ugurdaşyň uly ýipjüň etmek ýalı asylly makatlaryna gatnatmaqy we gazy gaýtadan iştemeklige ünsi artdyry, ýnamyň adımlarıň aýdýjär.

Türkmenabatda S.A.Nyýazow adyndaky himiýa zayıwodalarýna berilen «Tejenkarbamid», «Marykarbamid», «Garabogazkarbamid» zavodlaryny, Garlyk dag-magdan toplumyny, Gujançlyk polimer za-

wodyny hem-de Ahaldaky tebigez gazañdan benzin öndürjär dünjädäki ilkiniň zawody görkezmek bolar. Garaşsyzlyk ýullarynda himiýa pudagyna yllaryň ulybiň we önmüçiliğin ýakyn özara bagla-

nyşyngynyň üpjün edilmesi netijesinde kuwwatly

önümçiliker ýola goýuldy. Bu ugurda soňky ýullarynda ulanmagala berlen «Tejenkarbamid», «Marykarbamid», «Garabogazkarbamid» zavodlaryny, Garlyk dag-magdan toplumyny, Gujançlyk polimer za-

wodyny hem-de öndürjär dünjädäki ilkiniň zawody görkezmek bolar.

Yurdumuzda himiýa pudagyny has-de ösdürmek maksady bilen «Türkmenistanda himiýa uly myny we tehnologiyalaryny toplulukyň ösdürmegi 2021-2025-nji ýyllar üçin Döwlet maksatnamasyň tassyklamak hakyndaky Karar kabul edildi.

Bu maksatnamalarýyla, ýakyn bâş ýylde himiýa uly myny eýelejän ornumy ýokarlandymak, ekologija taýdan arassa, enerjýa tygsylatýjy, daşary ýurtlarda getirilýän harylaryň ornumy tutýan, dünjä bazarlarynda bâşdeşlige ukylyp önumleriň öndürmekde häzirka zaman himiýa teknologiyalaryna daşary ýurtlarda getirilýän harylaryň arasynda döwleterleriniň öndürmekde häzirka zaman ugurdaşyň uly ýipjüň etmek ýalı asylly makatlaryna gatnatmaqy we gazy gaýtadan iştemeklige ünsi artdyry, ýnamyň adımlarıň aýdýjär.

Türkmenabatda S.A.Nyýazow adyndaky himiýa zayıwodalarýna berilen «Tejenkarbamid», «Marykarbamid», «Garabogazkarbamid» zavodlaryny, Garlyk dag-magdan toplumyny, Gujançlyk polimer za-

wodyny hem-de öndürjär dünjädäki ilkiniň zawody görkezmek bolar.

Baýrammämmet HOJAMÄMMEDOW,

S.A.Nyýazow adyndaky Türkmen oba hojalyk uniwersitetiniň uly mugallymy.

Sungatyň sarpalanýan ýurdy, Türkmenistan!

Merkezi geňesiniň, Med

COP15: TARYHY ŞERTNAMA

BMG-niň biodürlülük boýunça maslahatynda taryhy ylalaşyklar gazanyldy. Maslahata gatnasyjylar bu çärańiň ýlymlary we ummanlary goramak üçin iň möhüm tagalla bolup, ösyän ýürtlerda biodürlülüğü gorap saklamak boýunça zerur serişdeleri üpjün etjekdiniň mälim etdiler.

Ösümlik we haýwanat dünýasınıň köp görnüşiniň ýtip gitmeginiň öünü almak üçin gysagly çäreleri kesgiteýän ylalaşyk Monrealdə guralan COP15 maslahatyň gutarmagyny bir gün galanda gazanyldy.

Ylalaşygyn iň möhüm bölegi, 2030-nyj ýyla čenli biodürlülük üçin möhüm hasaplanýan ýerlerin we suawlaryň 30%-niň goramak baradaky borçnamadyr. Házırkı wagtda gury ýerlerini 17%-i we deňiz çäkerlerini 10%-i gorap astynda saklanýar.

Bütindürnyä ýabany tebigat gaznasynyň soňky maglumatlaryna görä, 1970-nyj ýyllardan bâri ýabany jandarlaryň sany ortaça 69% azaldy.

Guramanyň wekiliň şeýle ýokary derejäniň adam işjeňliginiň netijesidigini belleýlerler.

- Dünýade henize čenli şunuň ýaly derejede tebigaty goramak maksady bolan däl bolsa

gerek - diýip, tebigaty goramak boýunça «Campaign for Nature» kompaniyasynyň müdürü Brayan O'Donnell žurnalistlere gürrüň berdi.

15-nyj dekabrda başlan Ministrler ýygnyg 17-nyj dekabrdab tamaamlandy. Iki ýarym gün dowamen COP15 maslahatyň gepleşirlynyň öne gitmeginde möhüm ähmiyete eýe boldy.

Ýene-de Premýer-ministr boldy

Irlandıýanyň «Fine Gael» partıjasynyň başlygy Leo Waradkar ýene-de Premýer-ministr wezipesine gaýdyp geldi. Ol 2017-2020-nyj ýyllarda bu wezipäni eýetlendi. «Fine Gael» we «Fianna Fail» partıjalarynyň koalisijası hökümeti tarapyndan başlaşan şertnama laýyklykda, úrdum Hökümetiniň Başlygy Mihol Martin öz ornung Waradkara geçirdi.

Şeýlekelike, Irlandıýanyň Premýer-ministriniň örniki orunbasary, «Fine Gael» partıjasynyň lideri Leo Waradkar, Irlandıýanyň parlamentiniň aşaky palatasında ses berlenden soň, Irlandıýanyň täze Premýer-ministr wezipesine saýlandy.

Waradkaryň Premýer-ministr wezipesine hödürleinmegini makulap 87 deputat ses beren bolsa, 62-si garşes berdi. Leo Waradkar Irlandıýanyň Prezidenti Majkl Higginsiň özünü Premýer-ministr hökmündem tasseklanlandan soň Ministrler Kabinetiniň düzüminizi tæzelejediginiň habar berdi.

Merkez partıjalarynyň koalisijası «Fianna Fail» we «Fine Gael», şeýle hem «Úas» partıja 2020-nyj ýulyň fewral aýynda Irlandıýada geçirilen parlament saýlawlaryndan soň esaşlandrylgan-

dy. Saýlawçularýň hersiniň 20-25% sesini alan üç partijsyň arasyndaky gepleşikler dört aýa goýa dowam edip. Şol döwürde Waradkar Premýer-ministr wezipesinden gidip, Mihol Martin «Fianna Fail» partıjasynyň başlygy bolupdy. Şol bir wagtyň

özünde, Waradkar 2022-nyj ýulyň dekabrdan aýyngyndayna ýene-de hökümete ýolbaşçılık etmek maksady bilen Mihol Martinň orunbasary bolupdy. Sonda Leo Waradkar gazanylan ylalaşygyn üstünlikli bolandygyny belläp, Irlandıýanyň syúgasynnda bu meselänin çözütlendigini tassykladı.

BAE öňdeligi eýeledi

Birleşen Arap Emirlikleriniň pasporty, başqa bir ýurda wizasyz giriş üçin iň uly halkara ýeniliklerini berýan resminamalarын sanawynda birinji orny eýeledi. Şeýle maglumatlary Kanadanyň «Arton Capital» konsalting kompaniyasý mälini etdi. Kompaniyanyň maglumatlaryna görä, BAE-niň pasportyň eýeleri wiza resmiledirmezden 121 döwlete barýp bilýärler. Olar 59 döwlettiň wizasyzy ýurda girenlerinden soň almaly, diñe 18 döwlet giriş üçin resminamalaryň öñünden taýýarlamaq talap edýär.

Ikinji orny Awstralyanyň, Germaniýanyň, Italıyanıň, İspanıyanıň, Lüksemburgıň, Niderlandalaryň, Fransiýanyň, Finnländiýanyň, Sweýsariýanyň, Şwesiýanyň we Günorta Koreýanyň

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, resminamalary öñünden taýýarlamaqdygyny belledi.

pasportlary eýeledi. Bu ýurtlaryň raýatlary 25 döwlete gitmek üçin wiza resmiledirmek bolýar.

«Arton Capital» rustaryň 78 ýurda wizasyz barýp bilýedigini, 45 ýurda barandan soň wiza talap edilýändigini, 75 ýurda barmak üçin bolsa, res

Argentina 36 ýyldan soň 3-nji gezek Dünýä Kubogynyň eýesi

Futbol boýunça Katar 2022 Dünýä Kubogynyň finalında Argentina bilen Fransiyanyň ýygyntrysy duşşydy. Lusail şäherindäki «Lusail Iconic» stadionunda oýnanan finala polsaly Simon Marçiniak eminilli etdi. Taryhy finala 88 mün 966 janköyer gaňasdy. Duşşygyň 23-nji minutynda Lionel Messi penalitiden tapawutlanyl, hasa-

uly boldy. Duşşygyň tamamlanmagyna 10 minut galanda (80-nji minut) emin ýene bir penaltı urugusy belli. Bu gezek fransuzlaryň peýdasyna bellenen bu urugny Kilian Mbappe durs ýerine ýetirdi. Bu goldan 97 sekunt soň, ýagyň 82-nji minutda ýene-de Mbappe tapawutlanyl hasaby deñledi. Şeýlelikde, duşşygyň esasy wagty 2-2 deñlikde

golonyň geçip, ýene bir ýola hasaby deñledi. Duşşygyň iň soňky minutlarında Fransiyanyň ýygyntrysyna önde saýlanmaǵa uly mümkinçilik boldy. Ýone Kolo Muaniň urugusy derwezeçti Martines saklamagy başardı.

Şunlukda, penaltı urugulryna fransuzlar başlaş, ilkinji urugny Mbappe takyý ýerine ýetirdi. Messi hem ýalňış-

Fransiyadan öne saýlanyp, 4-nji orna geçdi. Braziliya 5, Germaniyadır İtalya 4 kubok bilen öndäki 3 orny eyelerär. Tangoçular 1930-njy, 1990-njy hem-de 2014-nji ýyllarda da ýerlişi sezewar bolupdy. Argentinanyň ýygyntrysy soňky 20 ýylla Kopa Amerika çempionlygyndan soň Dünýä Kubogyny gazanan ilkini topar boldy. Argentinanyň ýygyntrysy soňky 20 ýylla Dünýä Kubogyny gazanan ýewropaly bolmaky ilkinji ýygyndyk hökmünde hasaba alındı. 11-nji gezek finalda Gûnorta Amerika bilen Ýewropaponyň wekkileri duşşydy. Gûnorta Amerikanıň topalar 7-nji gezek ýerliş gazandy. Şunlukda, Gûnorta Amerikanıň wekkileriniň gazanan kuboklaryny 30-10 a-yetdi. Ýewropaponyň wekkileriniň bolsa 12 kubogy bar. Şeýle-de, Argentinanyň ýygyntrysy İspaniyadır (2010) soň çempionata ýerliş bilesi başlaş, çempionlyk gazanan 2-nji ýygyndy boldy. Dünýä Kubogynyň çempiony 3-nji gezek penaltilerin netijesinde belli bolup, 1994-nji ýylla Braziliya İtalyany, 2006-njy ýylla İtalya Fransiyany, 2022-nji ýylla da Argentina Fransiyany ýerlişine sezewar edipdi.

FRANSIÝA TARYHY YÉÜS BASARTIMDY

● 1966-njy ýyldan bâri finalı 1-nji ýarymnyň hıç hili urugusy tamamlan ilkinji ýygyndyk bolan Fransiyanyň ýygyntrysy İtalyadyr (1934, 1938) Braziliyadır (1958, 1962) soň kubogy yzylyzyna gazanan 3-nji topar bolmak mümkinçiligidini elden giderdi. Fransiyanyň ýygyntrysy Argentinadır (1990) Braziliyadır (1998) soň çempion hökmünde finala cykan duşşyqynıda utulan 3-nji ýygyndy boldy. Dide Deşama bolsa, İtalya Wíttorio Pozzodan soň kubogy 2 gezek alan 2-nji tâlimci bolmak başartmadı.

Çempionatyň ýyldyzy Lionel Messi

Çempionatyň iň önde oýuncysyna berilýän «Altın top» bayragyna Lionel Messi laýyk görürdü. OI 2014-nji ýylda-da bu bayragy alýpdy. Super ýyldız bu hormat 2 gezek laýyk görler ilkinji futbolçy boldy. «Kümuş top» bayragyna Kilian Mbappe, «Bürünc top» bayragyna da Luka Modrić mynasyp göründi. Çempionatda 8 gol geçiren

tamamlanyp, goşmaça 30 minut oýnalmały boldy. Goşmaça wagtyň 1-nji 15 minutunda hasap ýügtimedı. 109-nji minutda super ýyldız Lionel Messi argentinleri tâzeden öne çykardı. Ýone 118-nji minutda Marçiniak ýene bir penaltini Argentinanyň derwezeçini alkyndynda belli. Bu urugny-da Kilian Mbappe durs urup, çempionatda 8-nji

goluny geçip, ýene bir ýola hasaby deñledi. Ol duşşydan 2230 minut. Ol duşşydan 24 minut at oýnapdy. Şeýle-de, Messi 19-nji duşşyngynda kapitan hökmünde meýdanza çykyp, bu ugurda da öz rekordyny täzeledi. Meksikalı Rafael Marques 17, Diego Maradona 16 oyundan kapitan hökmünde meýdanza çykyp, 2-3-nji orunlary paylaşyşları.

Lionel Messi bu çempionatda 7 gezek tapawutlanyl, iň köp gol geçirilenleri sanawında 2-nji ýeri eyede. Ol bir çempionatyň çağında toparçada, 1/8 finalda, cárýek finalda, ýarym finalda hem-de finalda gol geçirilen ilkinji futbolçy hökmünde hasaba alyndı. Messi wengriyalı Şaroş Dýrroden soň 1/8, cárýek, ýarym finalda hem-de finalda gol geçirilen 2-nji futbolçy boldy. Messiniň milli ýygyntrysyka gollaryny sanya 98-e yetdi. Lionel Messi şu çempionatda 7 oýnuň 5-sinde duşşygyň ýyldyzы 3 bayragyny gazanyp,

MESSEİ 9-nji futbolçy

Lionel Messi «Altın top» bayragyna, Çempionat Ligasynyň çempionlygyny hem-de Dünýä Kubogyny gazanan 9-nji futbolçy boldy. Ondan önde angiýaly Bobbi Charlton, germaniyaly Frans Bekkenbauer bilen Gerd Müller, İtalyaly Paolo Rossi, fransiyaly Zinedin Zidan, braziliyaly Rivaldo, Ronaldino hem-de Kaka 3-nji ýyldyzlar 2-nji ýeri eyelap, kümuş medal gazanypdyrlar. Bir söz bilen aýylanda, Horwatiýanyň ýygyntrysy Katarda kümuş medalyň börünç medala çalysdy.

Çempion 52 million dollar pul baýragy bilen sylaglanar

● Katar 2022 Dünýä Kubogynada 36 ýyldan soň taryhy çempionatyň gazanan Argentinanyň ýygyntrysyň nägeräk pul baýragyny gazanjalardy mälim edildi. Tangoçular umumylıkta 52 million dollar gazanarlar. Finalı çinalı 30 million dollar gazanan Argentinanyň ýygyntrysyna çempionlyk baýragy hökmünde FIFA tarapyndan 12 million dollar berler. Gûnorta Amerikanıň futbol federasiýasy tarapyndan çempionlyk sowgady hökmünde 10 million dollarýy berilgekdigi ozal wada edilipdi. Netijede, Argentinanyň ýygyntrysy çempion hökmünde 52 million dollarlyk pul sylagy bilen sylaglanar.

FIFA gatnaşan her ýyngyda azyndan 9 million dollar berer. 2-nji tâppyrä çakanlara 13, çärýek finalçylara 17 million dollar sowgat pâylar. Finalda utulan Fransiyanyň ýygyntrysy 30, 3-nji ýeri eyelap Horwatiýa 27, 4-nji ýeri eyelap Marokko bolsa 25 million dollar pul sylagyna mynasyp bolar.

Mbappe finalda 4 gol geçirilen ilkinji futbolçy

Çempionatda iň köp goly Fransiyä geçiridi. Fransiyaly futbolçylar 16 gol geçirip, şolaryň deň ýaryny çempionatyň iň netijeli futbolçysy bolan Kilian Mbappe öz adnya ýazdyrdı. Mbappe braziliyaly Ronaldodan (2002) soň çempionatyň 8 gol bilen tamamlan ilkinji oýuncy boldy. Dünýä Kubogynyň finalynda het-trik eden Kilian Mbappenň final oýunlarynda köllaryny sanya 4-6 ýetdi. Mbappeden öň hıç futbolçy Dünýä Kubogynyň finalynda 4 gol geçirirmändi. Wawa, Pele, Jeff Hörst, Zinedin Zidan ýaly ýyldyzlar Dünýä Kubogynada çykış eden final duşşyklarynda 3 gol geçiripdi. Şol bir wagtyň özünde-de Mbappe braziliyaly Pele bilen Wawa, germaniyaly Pol Bráytner hem-de fransiyaly Zinedin Zidandan soň 2 finalda gol geçirilen 5 oýunçyný biri boldy.

Iň köp tomaşaçyly 3-nji Dünýä Kubogy

Katar 2022 Dünýä Kubogyna 1,4 million daşary ýurtty janköyeriň gatnaşandygy habar berildi. Katara iň köp Saud Arabystanýndan, Hindistan dan, ABŞ-dan, Birleşen Şalykdan hem-de Meksikadan janköyer geldi. Duşşyklara stadionlarda umumylıkta 3 million 404 müň 252 janköyer tomaşa etdi. Bu bolsa ortaça 53 müň 191 janköyer diýmekdir. İki görkeziji boýunça-da Katar 2022 iň köp tomaşaçyly 3-nji Dünýä Kubogyny hökmünde hasaba alındı. Bu ugurda 1994-nji ýylla ABŞ-dan geçirilen çempionat 3 million 587 müň 538 janköyer bilen 1-nji ýeri eyelap (ortaça 68 müň 991). 2014-nji ýylla Braziliyada guralan ýarys bolsa 3 million 429 müň 837 janköyer (ortaça 53 müň 592) bilen 2-nji orunda durýar.

Katar 2022-de stadionlaryň 95,6 3-götür doly bolandygy mälim edildi. Dohanyň çağında janköyerler üçin ýörte gurlan «Al Bidda Park» zolagında 1,8 million janköyer duşşyklara tomaşa etdi.

Katar 2022-de iň köp tomaşaçyly duşşyklar «Lusail Iconic» stadionynda bolup, Argentinanyň Meksikadır Horwatiýa hem-de finalda Fransiya bilen geçirilen duşşyklaryna 88 müň 966 janköyer tomaşa etdi. Argentina oýnan 7 duşşygyň 5-sini «Lusail Iconic» stadionunda geçirdi. Katar 2022-de iň tomaşaçyly duşşykları bilen Kamerunyň arasyndaky oýun bolup, oňa 39 müň 89 janköyer tomaşa etdi.

Şeýle-de, çempionata gatnaşmak üçin Dünýeniň çar küneginde 420 müň 5-sini «Lusail Iconic» stadionunda geçirdi. Katar 2022-de iň tomaşaçyly duşşykları bilen Kamerunyň arasyndaky oýun bolup, oňa 39 müň 89 janköyer tomaşa etdi. Şeýle-de, çempionata gatnaşmak üçin Dünýeniň çar küneginde 420 müň 5-sini «Lusail Iconic» stadionunda geçirdi. Bulardan daşgarý 2 gol hem awtogol hökmünde hasaba alındı. Olaryň 3 müni 150 ýurdan gelen meýletinçiler boldy.

Türkmenistanyň futbol çempionaty tamamlandı

TÜRKMENISTANYŇ MILLI ÇEMPIONATY						
Or.	TOPALAR	O	Ý	D	U	GOL
1	«AHAL» (Ç)	28	23	4	1	89–21
2	«ALTYN ASYR»	28	18	7	3	48–18
3	«MERW»	28	14	4	10	44–39
4	«KÖPETDAG»	28	14	3	11	46–40
5	«ŞAGADAM»	28	10	4	14	45–44
6	«AŞGABAT»	28	9	3	16	30–44
7	«NEBITÇI»	28	5	2	21	31–81
8	«ENERGETIK»	28	4	3	21	18–64

Futbol boýunça Türkmenistanyň Yokyry Ligasynyň 30-nji möwsumı tamamlandı. Möwsümüň soňky 2 tapgyrynda oýnalından duşuşyklar cekelerlekiň ýagdaýda geçdi. 27-nji tapgyrda çempion «Ahal» myhmançylıkda «Merw» bilen duşusdu. Cekelerlekiň geçen oýnusda ýer eýeleri 3-2 hasabynda ýenish gazandy. Gollaryň 4-si 1-nji ýarymda geçiriliп, «Merw» 2 gezek öňe saýlandy. «Ahal» topary her gezekte de jogap berip, hasaby deňlemegi başardы. Yöne «Merwiň» 2-nji ýarymda geçirilen 3-nji goluna çempion jogap berip bilmedи. Duşuşyklar «Merwiň» gollaryny Orazberdi Myradow (10), Begenç Alalom (23 p), Amangeldi Saparov (48), «Ahalyň» gollaryny da Resul Hojaýew (15) bilen Didar Durdyýew (45+2 p) geçirirdi. Şünlukda, «Ahal» çempionatda ilkiniň gezek ýeniliše sezewar boldy.

Wise-çempion «Altyn asyr» myhmançylıkda «Aşgabat» toparyny Zafar Babajanow (48), Myrat Annaýewiň (75 p) hem-de Nurmyrat Rozyýewiň (87) gollary esasynda 3-0

ýeňdi. 3-nji ýer ugrunda görsejyän «Köpetdag» öz meýdançasında «Şagadam» 2-0 utmagy başardы. Paýtagtlıqlara ýerleşis getiren gollary 61-nji minutda Bagtyýar Gürjenow bilen 90+2-nji minutda Şamämmet Hydryrow derwezä girizdi. Aşaky orunlarda 2 klubbuň özara duşusygyna «Nebitçi» öz meýdançasında «Energetik» toparyny Maksat Çağbalyýewiň 89-nji minutdaky ýeke-täk gol bilen 1-0 ýerüp, 7-nji orna beýgeldi.

Cempionatıň jemlejji, 28-nji tapgyrynda çempion «Ahal» öz meýdançasında «Aşgabat» toparyny 4-1 hasabynda ýerlije sezewar etdi. Duşuşyklar «Ahalyň» gollaryny 2-sini Didar Durdyýew (24, 43), beýleklerini de Arslanmyrat Amanow (36) bilen Arzuwguly Sapargulyjew (90+2) geçirdi. Duşuşyklar ilkinji bolup hasaby açaң «Aşgabat» toparynyň golunu-da 9-nji minutda Bäşim Gurban geldiğew öz adyna ýazdyrdy.

28 tapgyr dowam eden çempionatda iň köp gol geçirilen futbolçu Didar Durdyýew boldy. Çempion «Ahal» toparynyň hüjümçisi 27 gol geçirmeği başardы.

Titow bilen 62-nji we 87-nji minutlarda Begmyrat Bajow derwezä girizdi. 3-nji ýer ugrunda ýiti görse alyp barýan «Merw» myhmançylıkda «Şagadam» 2-1 hasabynda ýeniliše sezewar etdi. Kerim Hojaberdijewiň (42) goluna Orazberdi Myradow (29, 69) gollary bilen jogap beren «Merw» topary çempionatı 3-nji orunda tamamlamagy başardы. Olar 1994-nji, 2004-nji hem-de 2009-nji ýyllardan soň 4-nji gezek çempionatyň börünç medal bilen tamamladylar. «Merw» toparyny 2012-nji ýylда 2-nji ýeri ýerleşdigiňi hem beltäliň.

«Energetik» toparyny Yhlas Säparmämmədow (48) hem-de Bagtyýar Gürjenow (67) gollary bilen 2-0 hasabynda ýerlen «Köpetdag» 3-nji orna beýgelmek başartmadы. Soňuna çentli bu görsej ýokary depinde dowam etdiren «Köpetdag» çempionatı 4-nji ýerde tamamlandı.

28 tapgyr dowam eden çempionatda iň köp gol geçirilen futbolçu Didar Durdyýew boldy. Çempion «Ahal» toparynyň hüjümçisi 27 gol geçirmeği başardы.

Wise-çempion «Altyn asyr» myhmançylıkda «Aşgabat» toparyny Zafar Babajanow (48), Myrat Annaýewiň (75 p) hem-de Nurmyrat Rozyýewiň (87) gollary esasynda 3-0

Katar 2022:
ýatda galan
pursattar

Hytaýly pälwanlar öňe saýlandy

Agy atletika boýunça Kolumbiyanıň paýtagty Bogota şähérinde geçirilen Dünýä çempionaty tamamlandı. Yarışda hytaýly ştagaçylar öňe saýlandy. Sportuň bu görnüşiniň öndebarlyjyly bolan hytaýly pälwanlar 20 altyn medalyň 6-syny gažamagy başardırlar. Erkeklerin arasında wenesuelaly Keydömar Wallenilla (89 kg), bahreyńli Lesman Paredes (96 kg), matırly Fares El-Bah (102 kg) altyn medala mynapsy boldular. 109 kg agramda çykyş edýän özbelgizstanlı Ruslan Nuridinow 2013-nji ýıldan soň, ýene de Dünýänin çempiony dijen ady eýeledi. Agy agramnyň (109+ kg), ençeme rekordyń eyesi, 2 gezek Olimpiya çempiony, gruziyaly Laşa Talahadze bu sapar rekord

Fabin (61 kg) bilen Li Dayin (81 kg) münbəriň čür depesine çykyş. Zenanlardan Dünýä çempionataryndaky 3-nji altyn medalyň gazanan Szýan Hueyhua (49 kg), Pei Sinyi (64 kg), Lian Siamei (81 kg) hem-de Olimpiya çempiony, 2019-nji ýylýň çempiony Li Wenwen (87+ kg) ýerli body. Yerli - kolumbiyalı türgenlerin çempionaty 2 medal bilen tamamlap, erkeklerden 67 kg agram

derejedesinde çykyş eden Fransisko Moskera 2-nji altyn medalyň gazandy. Zenanlardan kolumbiyalı Yenni Alwares (59 kg) Hytaýtaýpeýli meşur aýr atletikaçy Go Sinczündan umumylıkda 2 kg artyk gösterip, ýerli body. Tailanddan hem 2 türgen - erkeklerden Theerapong Silaçai (55 kg) hem

goýmasa-da, 6-nji gezek Dünýänin çempiony boldy. Oı soňky 5 ýıldaky iň pes netijesine görkezse-de, münbəriň čür depesine çykmagy bildestiňiň.

Zenanlardan filippinli Olimpiya çempiony Hidilyn Diaz (55 kg) 3 gezek üçüñjiliden soň ilkinji Dünýä çempionlygyny gazandy. Rumınıyalı Loreda Toma (71 kg), müsürlüli Sa Ahmed (76 kg) hem-de norveçli Sofri Koanda (87 kg) altyn medal gazanan beýleki zenan türgenler boldy.

Cempionatda jemi 4 rekord goýuldı. Agy atletika boýunça nobatdaky çempionatda umumylıkda 2 kg artyk gösterip, ýerli body. Tailanddan hem 2 türgen - erkeklerden Theerapong Silaçai (55 kg) hem

Bir sözlemde...

► Türkiyäniň Antalya şähérinde geçirilen woleýbol boýunça zenanlaryň arasyndan 15-nji Klublar Dünýä çempionatında İtalya-nyň «İmko Wolley Koneliano» topary ýerli ýerleşti. Indoneziyalı Rahmat Erwin Abdulla itekläj görtemekle Dünýä rekordyny goýup, umumylıkda çempionyň gazandy. Erkeklerin arasında wenesuelaly Keydömar Wallenilla (89 kg), bahreyńli Lesman Paredes (96 kg), matırly Fares El-Bah (102 kg) altyn medala mynapsy boldular. 109 kg agramda çykyş edýän özbelgizstanlı Ruslan Nuridinow 2013-nji ýıldan soň, ýene de Dünýänin çempiony dijen ady eýeledi.

► Büttindünýä ýerli atletika federasiýasy (WA) şwesiýaly Armand Duplantis (sýrylkı bökmek) 2022-nji ýylýň iň ökde erkek ýerli atletikaçy, amerikalı Sidni MakLafflini (400 metr ylgamak) zenan ýerli atletikaçy, şeýle-de, amerikalı Errion Náyton (100, 200 metr) bilen serbiyalı Adriana Wilagoşy (nayza zýrnımak) ýylýň ösyp barýnyň ýıldızlary diňip saýlady.

► Tennis boýunça BAE-niň paýtagty Abu Dabide geçirilen Mubadalada Dünýä çempionatında erkeklerden russiyaly André Rublewi 2:1 ýerlen gresiyäli Stefnos Sisipas, zenanlaryň arasyndan da britaniyalı Emma Radukanudan 2:1 üstün çýkan tunisi Uns Jaber çempion boldy.

► Futbol boýunça Katar 2022 Dünýä Kubogydandı soň 33 ýasyndaky germaniýaly Tomas Müller (21 oýun, 44 gol), 31 ýasyndaky belgiyalı Edin Hazar (126 oýun, 33 gol), 34 ýasyndaky ispaniýaly Serhio Busquets (143 oýun, 2 gol) hem-de 35 ýasyndaky fransiyaly Karim Benzema (97 oýun, 37 gol) mili ýygynýdaky karýerasyny tamamlaydarlar mälim etdiler.

► Serbiyalı ozalqy meşur futbolçy, tâlimci Siniša Mihailović aýr kesel zerarlı 53 ýasyndaky içinde aradan çykyp, ol futbolçylık ýyllarynda «Srvena Zvezda», «Roma», «Lazio», «Inter» klubalarynda oýnap, «Katanýa», «Fiorentina», «Sampdoria», «Milan», «Torino» we «Bolonýa» klubalarynda tâlim beripdi.

HALAN ÁYAKGABYŇZY
ONLAÝN SATYN ALYŇ!

WWW.ROWSHEN.COM.TM BUY NOW

röwßen
áyakaplary

+993 12 21 63 06 +993 64 14 14 19

BITARAP TURKMENISTAN AVE., 91/1,
ASHGABAT, TURKMENISTAN (GADAMLY STORE)

WWW.ROWSHEN.COM.TM

Sizi Täze 2023-nji ýylýnyz
bilen gutlaýarys!

Ýokary hilli Täze ýyl
sowgatlaryny hödürleýäris.

+993 61 81 11 12
+993 65 10 86 21

45 65 07
45 63 84

Şeýle-de sowgatlyk sebetleri taýýarlaýarys.
Tölegler islendik görnüşde
kulub edilýär.

ZAMAN INTERNATIONAL MEDIA
TURKMENISTAN

GADYRLY OKYJYLAR!

«Zaman-Türkmenistan» gazetine
2023-nji ýylýny I ýarym ýyllygy üçin
abuna ýazylyşygy dowam edýär.

INDEksi 69477

«Zaman-Türkmenistan» gazetiniň elektron görnüşine
«turkmenmetbugat.gov.tm» internet sahypasynda, şonuň ýaly-da onuň
«Turkmenmetbugat» mobil goşundysynda «Pudak gazet-żurnallary» atly
bukjany saýlap, gazetiň elektron neşirine abuna ýazylyp bilsersiňiz.